

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”

-शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

दत्ताजीराव कदम आर्ट्स, सायन्स अँड कॉमर्स कॉलेज, इचलकरंजी

मराठी विभाग

M. A. - Program Specific Outcomes (PSO)

---

१. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्य आणि भाषेचे विविध प्रवाह व वाङ्मयीन परंपरेचे ज्ञान होईल.
२. विद्यार्थ्यांना समाज आणि संस्कृतीकडे पाहण्याचे वैविध्यपूर्ण नवनवे दृष्टीकोन प्राप्त होतील.
३. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रवाह व प्रकारांचे ज्ञान होईल.
४. विद्यार्थी योग्य भाषा वापरण्यास सक्षम असतील.
५. विद्यार्थ्यांना मराठीच्या विविध बोलींचा परिचय होईल.
६. सदर कार्यक्रम भारताच्या चांगल्या भविष्यासाठी सर्जनशील, संवेदनशील, आदर्श, सुसंस्कृत, सुशिक्षित नागरिक बनविण्यास मदत करेल.

*****

“ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”

-शिक्षणमहर्षी डॉ.बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूरसंचालित

दत्ताजीराव कदम आर्ट्स, सायन्स अँड कॉमर्स कॉलेज, इचलकरंजी

मराठी विभाग

M. A. - Course Outcomes (CO)

एम. ए. भाग १

अभ्यासपत्रिका क्र. १ भाषिक आविष्काराची रूपे

१. भाषिक आविष्काराचे स्वरूप समजून घेणे.
२. भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया समजून घेणे.
३. भाषा आणि साहित्य यांचा संबंध समजून घेणे.
४. भाषा आणि साहित्यप्रकार यांतील अनुबंध समजून घेणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. २.१ विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

१. लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग कसा करावा हे समजून घेणे.
२. लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व आणि लेखक व त्याचा समकाल समजून घेणे.
३. साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.
४. एकूण वाङ्मयीन परंपरेत लेखकाचे योगदान समजून घेणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. ३ आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्यपूर्व काळ)

१. स्वातंत्र्यपूर्व काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे तसेच त्याचा साहित्यावरील आंतरसंबंध अभ्यासणे.
२. या काळातील विविध साहित्याप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारांचे स्वरूप वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
३. मुख्य प्रवाहातील साहित्याबरोबरच इतर समांतर साहित्यप्रवाहांची वैशिष्ट्ये समजून घेणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. ४.२ लोकसाहित्य व लोककला

१. लोकसाहित्य आणि लोकसंस्कृती यातील परस्परसंबंध समजून घेणे.
२. लोकसाहित्याची संकल्पना समजून घेणे.
३. लोकसाहित्याच्या परंपरेची ओळख करून घेणे.
४. लोकसाहित्याच्या उगम आणि व्याप्तीबद्दल माहिती घेणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. ५ साहित्यप्रकारांचा सूक्ष्म विचार

१. साहित्यप्रकारांची संकल्पना समजून घेणे.
२. विविध वाङ्मयप्रकारातील कथनांचे स्वरूप अभ्यासणे.
३. वेगवेगळ्या वाङ्मयप्रकारातील कथनविशेष अभ्यासणे.
४. वाङ्मयप्रकारातील कथनाचा तुलनात्मक विचार करणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. ६.१ विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास

१. लेखक अभ्यासपद्धतीचा उपयोग कसा करावा हे समजून घेणे.
२. लेखकाचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व आणि लेखक व त्याचा समकाल समजून घेणे.
३. साहित्यकृतीतून लेखकाच्या समकालाचे प्रतिबिंब कशा प्रकारे प्रकट होते याचा अभ्यास करणे.
४. एकूण वाङ्मयीन परंपरेत लेखकाचे योगदान समजून घेणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. ७ आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्योत्तर काळ २००० पर्यंत)

१. १९५०-२००० या काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक जीवनाची पार्श्वभूमी समजून घेणे तसेच त्याचा साहित्यावरील आंतरसंबंध अभ्यासणे.
२. या काळातील विविध साहित्याप्रवाहांचा इतिहास अभ्यासताना त्या त्या प्रवाहातील वाङ्मयप्रकारांचे स्वरूप वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.
३. मुख्य प्रवाहातील साहित्याबरोबरच इतर समांतर साहित्यप्रवाहांची वैशिष्ट्ये समजून घेणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. ८.२ लोकसाहित्य व लोककला

१. मराठी लोककथा, लोककला, लोकनाट्ये यांचा मराठी भाषेच्या संदर्भात परिचय करून घेणे.
२. मराठी साहित्याकृतीन्मधील लोककलांचा आविष्कार आणि प्रयोगरूप यांचा अभ्यास करणे.

*****

एम. ए. भाग २

अभ्यासपत्रिका क्र. ९ समाजभाषाविज्ञान

१. समाजभाषाविज्ञानाचे स्वरूप व व्याप्ती समजून येईल.
२. समाज, संस्कृती आणि भाषा यामधील परस्पर संबंध समजून घेता येईल.
३. भाषाव्यवहाराची विविधता समजून घेता येईल.
४. भाषासंपर्काचे स्वरूप अभ्यासता येईल.

अभ्यासपत्रिका क्र. १०.१ वाङ्मयीन संस्कृती

१. वाङ्मयीन संस्कृती ही संकल्पना समजून घेणे.
२. समाज आणि संस्कृती यांतील अनुबंध लक्षात घेणे.
३. मौखिक आणि लिखित परंपरेत वाङ्मयीन परंपरेला संघटीत करणाऱ्या घटकांचा विचार करणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. ११ समीक्षा सिद्धांत आणि उपयोजन

१. उपयोजित समीक्षेतील काही समीक्षेचे स्वरूप माहिती करून घेणे.
२. समाजशास्त्रीय व आदिबंधात्मक समीक्षा या सामीक्षाप्रवाहांचा विचार करणे.
३. प्रत्यक्ष उपयोजित समीक्षेचे उपयोजन म्हणून निवडक साहित्यकृतींचा विचार करणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. १२.३ बोलीअभ्यास

१. भाषा, बोली आणि समाजाचा परस्परसंबंध अभ्यासणे.
२. प्रमाणभाषा आणि बोली स्वरूप, विशेष समजून घेणे.
३. बोलीभाषांची निर्मितीप्रक्रिया अभ्यासणे.
४. बोलींच्या अभ्यासाचे महत्त्व समजून घेणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. १३ समाजभाषाविज्ञान

१. समाजभाषाविज्ञानाचे स्वरूप समजून येईल.
२. भाषाव्यवहाराची व भाषा संपर्काचे स्वरूप व विविधता समजून घेता येईल.
३. भाषिक नियोजनाची उद्दिष्ट्ये जाणून घेता येतील.
४. मराठीच्या विविध बोलींचा समाजभाषावैज्ञानिक विचार करता येईल.

अभ्यासपत्रिका क्र. १४.१ वाङ्मयीन संस्कृती

१. वाङ्मयीन अभिरुचीचा वाङ्मयीन संस्कृतीवर कसा प्रभाव पडतो हे तपासणे.
२. कोणत्याही काळात समाज प्रबोधनासाठी वाङ्मयीन संस्कृती कशाप्रकारे कारणीभूत ठरते याचा विचार करणे.
३. वाङ्मयीन संस्कृतीचे स्वरूप अभ्यासणे.
४. वाङ्मयीन संस्कृती बदलामध्ये परिणाम करणाऱ्या वेगवेगळ्या घटकांचा विचार करणे.

अभ्यासपत्रिका क्र. १५ मराठी समीक्षेची वाटचाल

१. मराठी समीक्षा विचाराचे स्वरूप व परंपरा जाणून घेणे.
२. मराठीतील सैद्धांतिक व उपयोजित समीक्षेचे स्वरूप माहिती करून घेणे.
३. मराठी समीक्षा वाटचालीतील प्रमुख विचारांचा परिचय करून घेणे.

४ अभ्यासपत्रिका क्र. १६.३ बोलीअभ्यास

१. बोलींची संरचना अभ्यासणे.
२. बोलीचा समाजभाषावैज्ञानिक दृष्टीकोनातून विचार करणे.
३. बोली भूगोल ही संकल्पना समजून घेणे.
४. कोल्हापुरी बोलीचे क्षेत्रीय संशोधन करणे.

*****